

ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«БУКОВИНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

**УКРАЇНА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ:
СУЧАСНІ РЕАЛІЇ ТА МІЖНАРОДНІ ТЕНДЕНЦІЇ**

17 травня 2024 року

Приватний вищий навчальний заклад «Буковинський
університет»

Чернівці – 2024р.

Україна в умовах воєнного стану: сучасні реалії та міжнародні тенденції [збірник матеріалів VII щорічної науково-практичної конференції молодих вчених та студентів] / за заг. ред. О.І.Селезньової – Чернівці, 2024.134 с.

Рекомендовано до друку науково-методичною Радою юридичного факультету ПВНЗ «Буковинський університет» (Протокол № 8 від 2 квітня 2024 р.)

У збірник увійшли тези доповідей з юридичних питань VII щорічної науково-практичної конференції молодих вчених та студентів «Україна в умовах воєнного стану: сучасні реалії та міжнародні тенденції» організованою кафедрою професійних та спеціальних правових дисциплін юридичного факультету ПВНЗ «Буковинський університет».

Збірник стане у пригоді науковим, науково-педагогічним працівникам, аспірантам, студентам юридичного спрямування, іншим особам, яких цікавлять актуальні проблеми юридичної науки.

У збірнику максимально точно збережена орфографія, пунктуація та стилістика авторських текстів, які були запропоновані учасниками конференції.

Організаційний комітет VII щорічної науково-практичної конференції молодих вчених та студентів «Україна в умовах воєнного стану: сучасні реалії та міжнародні тенденції» не завжди поділяє думки учасників конференції.

Повну відповідальність за зміст тез доповідей, достовірність та якість поданого матеріалу несуть учасники конференції, їх наукові керівники та рецензенти, які рекомендували ці матеріали до друку.

За будь-якого використання матеріалів конференції посилання на джерело є обов'язковим.

Використана література:

1. Закон України «Про публічні закупівлі» № 922-VIII від 25.12.2015 р. (в ред. від 01.01.2023 р.) - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

2. Постанова КМУ "Про деякі питання здійснення оборонних та публічних закупівель товарів, робіт і послуг в умовах воєнного стану" №169 від 28.02.20022 року.

Постанова КМУ «Про затвердження особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України “Про публічні закупівлі”, на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування» №1178 від 12.10.2022 року.

*Бец Сергій Сергійович,
студент I курсу магістратури факультету суспільних і
прикладних наук
ЗВО «Університет Короля Данила»
Науковий керівник: к.ю.н., доцент Загурський О.Б.*

ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ

Як правило, реформи публічного управління мають на меті трансформацію та модернізацію вже застарілої адміністративно-бюрократичної системи. І якщо реформи справді призведуть до більш ефективного та дієвого уряду, до надання послуг вищої якості та нових програм, а паралельно до більш жорсткого політичного контролю, більш прозорого управління та кращого іміджу для політиків, які взяли на себе зобов'язання щодо їхньої поведінки, легко пояснити, чому вони такі популярні та настільки широко розрекламовані.

Результати аналізу показників управління за всіма показниками для Швеції становлять 97-100 %, що наближається до результатів Фінляндії, Данії та Норвегії. Узагальнюючи дані для країн Центральної та Східної Європи, виявляється, що в середньому Болгарія відстає від шести показників, оскільки наша країна відстає приблизно на 10-15 % (навіть 20 %) за Словенією, Словаччиною, Угорщиною або Чехією [1].

Як наслідок, досягнення Болгарії значно відстають від країн Західної Європи, а наша країна значно відстає від більшості країн Східної Європи. Однак між країнами Західної та Східної Європи існує значна відстань з точки зору ефективності державного управління. Країни Центральної та Східної Європи Словенія має найкращі

показники (від 75 до 80 %), тоді як для країн Західної Європи рейтинги державного управління набагато вищі – понад 90 % для Австрії, Великобританії та Франції, а Німеччина лише з 81 % [1].

Серед усіх західноєвропейських країн найнижчою є оцінка державного управління в Італії, отже, на основі аналізу показників державного управління в європейських країнах можна підсумувати, що після двох десятиліть реформ у Центральній та Східній Європі, і очікування не були повністю виправдані. Це пояснює, чому різниця в ефективності державного управління між країнами Західної та Східної Європи залишається значною.

На практиці для того, щоб прийняти відповідні стандарти належного управління, національним адміністраціям потрібно перебудувати та перетворити свої адміністративні системи, щоб вони функціонували в сучасних умовах, а також вносити масштабні зміни, які не можна просто звести до механічних перетворень.

«Це означає, що побудова діючої, ефективної, професійної та деполітизованої адміністрації з новою, відкритою для громадян адміністративною культурою проходить через широкомасштабні трансформації державного управління та державного управління» [2].

На думку П. Павлова, «ця трансформація неминуча, оскільки нинішні національні форми правління та управління не відповідають потребам нової соціально-економічної практики глобалізуючого суспільства» [3].

При цьому не варто нехтувати тим, що бізнесові управлінці, по-перше, впливають на рівень добробуту населення через встановлення розміру фактичної оплати праці та забезпечення своєчасної її виплати, формування цін на товари та послуги, участь у соціально значущих проектах тощо; по-друге, відкрито здійснюють значну частину своєї діяльності (за виключенням того, що стосується комерційної таємниці), а тому її можна вважати публічною.

Також публічні управлінці, по-перше, регулюють діяльність суб'єктів господарювання, тим самим опосередковано впливаючи на добробут населення; по-друге, окремі її представники здійснюють діяльність, пов'язану з національною таємницею, а тому належать не до публічного, а до публічного управління.

Очевидно, що публічне управління «є суспільною діяльністю процесуального характеру, що спрямована на покращання умов життєзабезпечення людини, підтримання цілісності суспільства, упровадження стабільності й порядку, а також має забезпечувати пошук компромісів або усунення соціальних, економічних і політичних суперечностей у суспільстві є додатковим підтвердженням залежності рівня добробуту населення від якості публічного управління» [4, с. 61].

Таким чином, реформи в європейських країнах не слід розглядати лише в контексті нового державного менеджменту, а отже,

асоціювати лише з цим поняттям. Альтернативні моделі реформ у країнах континентальної Європи загалом характеризують як варіанти неовеберіанського типу реформ. Двома основними варіантами цієї моделі є варіант, в якому акцент робиться на модернізацію шляхом розширення участі громадян і легітимності управління, характерний переважно для країн Північної Європи, і другий варіант, в якому акцент робиться на професіоналізацію адміністрування, побудова сучасних і гнучких систем бюджетування та оперативного управління, а також адаптація до сучасних реалій.

Використані джерела:

1. Новий звіт Світового банку та ЄС засвідчив прогрес досягнутий Україною в сфері управління державними фінансами. URL: <https://www.worldbank.org/uk/news/press-release/2020/04/13/new-report-by-world-bank-and-the-eu-recognizes-ukraines-progress-in-public-financial-management>. (дата звернення: 24.04.2024).
2. Worldwide Governance Indicators. URL: www.worldbank.org/wbi/governance. (дата звернення: 24.04.2024).
3. Павлов П. Държавното управление и администрацията в европейски контекст (Ориентири за трансформация). УИ на ВСУ «Ч. Храбър», 2007. С. 61-79.
4. Обушна Н. І. Публічне управління як нова модель організації державного управління в Україні: теоретичний аспект. *Ефективність державного управління*. 2015. Вип. 44. С. 53-63.

*Болгар Вікторія Віталіївна
студентка 5-го курсу юридичного факультету
ПВНЗ «Буковинський університет»
Науковий керівник: к.ю.н., доцент Гудима М.М.*

СУД ПРИСЯЖНИХ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

На сьогодні одним із найважливіших напрямів здійснення судової реформи є безпосередня участь народу у здійсненні правосуддя за допомогою присяжних. Відсутність довіри суспільства до судової системи має негативні соціальні та політичні наслідки в усіх країнах, включно з Україною. Актуальним в умовах сучасної судової реформи в Україні є питання відкритості судів для громадськості. Традиційно суди присяжних розглядаються як гарантія проти зловживання з боку деспотичної влади. Для переважної більшості українських громадян суд присяжних є чимось невідомим і екзотичним, хоча багато демократичних країн запровадили його і напрацювали значний досвід щодо його функціонування.

Нормативні засади інституту присяжних у Україні закріплено на рівні Основного закону. Так, згідно з ст.124 Конституції України